

‘Onnodige’ bureaucratie binnen het basispolitiewerk. Onderzoek naar de achtergronden van een hardnekkig verschijnsel (2015). J. Kort en J.B. Terpstra (Radboud Universiteit, Nijmegen). Politie-wetenschap 86

Onderzoeksvragen

1. Welke factoren en omstandigheden dragen bij aan het ontstaan en voortbestaan van ‘onnodige’ bureaucratie binnen de politie?
2. Wat is van een analyse van deze omstandigheden te leren voor de aanpak van deze ‘onnodige’ bureaucratie?

Na de start van het onderzoek is hier een derde, aanvullende vraag aan toegevoegd:

3. Wat zien medewerkers in het basispolitiewerk als ‘onnodige’ bureaucratie, wat zien zij als grootste bureaucratische ergernissen; in hoeverre besteden zij aan deze activiteiten veel tijd en aandacht; hoe gaan zij daarmee om?

Methoden van onderzoek

- literatuuronderzoek, observaties en interviews

Samenvatting

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van literatuuronderzoek, observaties en diverse interviews binnen en buiten de politie. In een basisteam is gekeken welke bureaucratische problemen agenten in de praktijk ervaren, waarna een selectie hieruit nader is onderzocht. Zo kon achteraf worden vastgesteld hoe problemen zijn ontstaan en soms langere tijd in stand konden blijven.

De door agenten als te hoge en soms onnodig ervaren administratieve ‘lasten’, hangen slechts in beperkte mate samen met regels en procedures. Klachten van agenten over ‘onnodige’ bureaucratie verwijzen naar uiteenlopende problemen binnen de politie. Naast een te veel aan regels hebben deze vooral betrekking op slecht functionerende ICT-systemen, op niet op elkaar afgestemde werkwijzen en problemen in organisatie en sturing. Ervaren bureaucratie heeft echter ook veel te maken met de vraag of administratieve ‘lasten’ bij professioneel politiewerk horen of niet.

Een belangrijke factor, die bij de ervaren problemen een rol speelt, is een verschil in opvatting over de vraag of regels, procedures en werkwijzen bij het politiewerk horen en nodig zijn of niet. Een deel van de politiemensen vindt procedures vaak onnodig of te tijdrovend, maar anderen zijn van mening dat deze noodzakelijk zijn om te voldoen aan de eisen van kwaliteit, rechtsbescherming van burgers en (publieke) verantwoording.

De onderzoekers denken dat in het huidige beleid, dat administratieve werkzaamheden sterk wenst te verminderen, soms onvoldoende oog is voor het fundamentele dilemma tussen efficiëntie en deze voor de legitimiteit van het politiewerk belangrijke waarden.